

Aan de inhoud van deze factsheet kunnen geen rechten worden ontleend. Tekst uit deze uitgave mag worden gebruikt mits met bronvermelding en datum van uitgifte.

De asielprocedure in Nederland

In deze factsheet vindt u algemene informatie over het asielbeleid in Nederland. U leest hier wat asiel is en hoe de procedure in zijn werk gaat.

Wat is asiel, het beleid in Nederland

Asiel is een vorm van bescherming. Iedereen heeft het recht om asiel aan te vragen. De IND onderzoekt vervolgens namens de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie of iemand voor asiel in aanmerking komt. Als dat zo is, krijgt hij een verblijfsvergunning asiel.

Ander land

Het kan zijn dat de vreemdeling zijn asielaanvraag in een ander land moet indienen. Als de IND vermoedt dat een ander land verantwoordelijk is, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen. In een aparte procedure wordt dan eerst uitgezocht welk land verantwoordelijk is. Dit wordt een Dublinprocedure genoemd. Over deze procedure is ook een factsheet beschikbaar ('Welk land is verantwoordelijk voor de asielaanvraag?').

Terugkeer

Wie geen asiel in Nederland krijgt, moet Nederland verlaten. Ook wie wel asiel krijgt, kan later Nederland weer moeten verlaten, bijvoorbeeld als de situatie in eigen land weer veilig is.

Vreemdeling, asielzoeker of vluchteling?

Deze termen worden vaak door elkaar gebruikt. Toch zijn er belangrijke verschillen:

Vreemdeling

Iedereen die niet de Nederlandse nationaliteit heeft.

Asielzoeker

Een vreemdeling die om uiteenlopende redenen zijn land van herkomst heeft verlaten en asiel heeft aangevraagd. Er is nog niet vastgesteld of hij voldoet aan de vereisten voor een verblijfsvergunning asiel.

Vluchteling

Een asielzoeker van wie is vastgesteld dat hij zijn land heeft verlaten omdat hij 'gegronde redenen' heeft om in zijn land van herkomst te vrezen voor vervolging. Een vluchteling voldoet aan de vereisten voor een verblijfsvergunning asiel.

Wanneer heeft een vreemdeling recht op een verblijfsvergunning asiel?

De IND beoordeelt een asielaanvraag op basis van de Vreemdelingenwet. Een vreemdeling komt in het algemeen in aanmerking voor een verblijfsvergunning asiel:

- als hij in eigen land te vreezen heeft voor vervolging om zijn ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of behoren tot een bepaalde sociale groep
- als hij het risico loopt in eigen land te worden onderworpen aan een onmenselijke behandeling (zoals marteling)
- als hij bepaalde traumatische ervaringen heeft opgelopen in eigen land
- als de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie de veiligheidssituatie in het land te onzeker vindt om iemand te laten terugkeren

Geen recht op asiel

Iemand heeft geen recht op asiel:

- als een ander land verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag
- als een eerdere asielaanvraag in Nederland is afgewezen en er geen sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden

Geen baan kunnen vinden, niet kunnen studeren of het niet naar de zin hebben in het land van herkomst zijn dus geen redenen voor asiel. De media spreken dan van een 'economisch vluchteling'.

Een asielaanvraag wordt ook afgewezen als de IND het ernstige vermoeden heeft dat iemand een ernstig misdrijf heeft begaan. In het Vluchtelingenverdrag staat omschreven welke misdrijven daaronder vallen.

Alleenstaande minderjarige asielzoekers (ama's)

Voor alleenstaande minderjarige asielzoekers geldt een speciaal opvang- en toelatingsbeleid. Daarin staat het belang van het kind centraal. Bij de behandeling van asielaanvragen van minderjarigen heeft de overheid een extra verantwoordelijkheid om bescherming te bieden. De overheid streeft ernaar om de relatie van het kind met ouders en familie te herstellen of te laten terugkeren naar hun vertrouwde omgeving.

Voorwaarden voor een verblijfsvergunning

Alleenstaande minderjarige asielzoekers komen in aanmerking voor een verblijfsvergunning als ze aan de volgende voorwaarden voldoen:

- ze zijn minderjarig (jonger dan 18 jaar en ongehuwd)
- ze worden niet begeleid door een meerderjarige
- ze kunnen niet voor zichzelf zorgen in het land van herkomst of een ander land
- er is geen geschikte opvang in het land van herkomst

Minderjarig?

Het kan zijn dat de IND twijfelt aan de opgegeven leeftijd van een asielzoeker. Als een ama zijn opgegeven leeftijd niet kan aantonen met documenten, kan hij een leeftijdsonderzoek aanvragen. De IND betaalt de kosten daarvan.

Met betrekking tot het beleid voor alleenstaande minderjarige asielzoekers heeft het Ministerie van Justitie een factsheet beschikbaar. (zie andere factsheets)

Hoe lang duurt de behandeling van een asielaanvraag?

Binnen maximaal zes maanden na ontvangst van de asielaanvraag moet een beslissing zijn genomen over de asielaanvraag. In sommige gevallen is er meer tijd nodig om onderzoek te kunnen doen. De beslistermijn kan in dat geval met maximaal zes maanden worden verlengd. Daarnaast heeft de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie de mogelijkheid een besluitmoratorium in te stellen. Zij kan dit doen voor bepaalde categorieën asielzoekers vanwege de situatie in het land van herkomst, of vanwege het grote aantal asielaanvragen uit een bepaald land of een bepaalde regio. Aan een besluitmoratorium voor groepen asielzoekers is niet een bepaalde termijn gekoppeld.

De asielprocedure

Het aanmeldcentrum (AC) is de plaats waar een asielaanvraag moet worden ingediend in Nederland, hier vindt ook de eerste beoordeling van de aanvraag plaats. De IND heeft twee aanmeldcentra: AC Ter Apel en AC Schiphol. De procedure in het aanmeldcentrum (AC-procedure) duurt maximaal 48 uur. Deze 48 uren worden verspreid over een aantal werkdagen. Over het algemeen betekent dit dat een asielzoeker vier tot zes werkdagen in het aanmeldcentrum verblijft.

De AC-procedure begint met onderzoek naar de identiteit, nationaliteit en reisroute van de asielzoeker. Onderdeel van dit onderzoek is het eerste gehoor. Na het eerste gehoor wordt bekeken of een aanvraag zich leent voor verdere behandeling in het aanmeldcentrum, of dat er meer tijd nodig is voor het doen van onderzoek. In het eerste geval krijgt de asielzoeker een nader gehoor in het aanmeldcentrum. Tijdens het nader gehoor kan hij vertellen waarom hij asiel heeft aangevraagd.

Als er meer tijd nodig is om een beslissing te nemen over een asielaanvraag, wordt een asielzoeker vanuit het aanmeldcentrum doorverwezen naar een behandelkantoor voor het vervolg van de asielprocedure. Hij verblijft dan in een opvanglocatie van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en gaat op afspraak naar een behandelkantoor van de IND. In het behandelkantoor krijgt de asielzoeker een nader gehoor. Tijdens het nader gehoor kan hij vertellen waarom hij asiel heeft aangevraagd. Na afloop van het nader gehoor reist de asielzoeker terug naar de opvanglocatie waar hij verblijft. Hij blijft hier in afwachting van een beslissing over zijn asielaanvraag.

Over de procedure in het aanmeldcentrum en de procedure in het behandelkantoor zijn eveneens factsheets beschikbaar.

Uitkomsten en gevolgen

De asielprocedure kent twee mogelijke uitkomsten:

1. Inwilliging asielaanvraag

Als een asielaanvraag wordt ingewilligd, mag een vreemdeling voorlopig in Nederland blijven. Een verblijfsvergunning Asiel wordt in principe altijd voor bepaalde tijd verstrekt. Wanneer de vergunning voor bepaalde tijd verlopen is, kan een aanvraag worden ingediend om de vergunning om te zetten naar een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. Deze aanvraag kan worden afgewezen, bijvoorbeeld als iemand een gevaar vormt voor de openbare orde. Als geen verblijfsvergunning wordt verstrekt, moet de vreemdeling Nederland verlaten.

2. Afwijzing asielaanvraag

Als een asielaanvraag wordt afgewezen kan de asielzoeker tegen deze afwijzing in beroep. Als ook het beroep wordt afgewezen is de asielzoeker uitgeprocedeerd. Hij moet Nederland dan zo snel mogelijk verlaten en terugkeren naar het land van herkomst. Aan de autoriteiten van het land van herkomst wordt nooit doorgegeven dat iemand asiel heeft aangevraagd in Nederland. Om de terugkeer te realiseren kan iemand zich wenden tot de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). Het IOM geeft informatie over de terugkeer naar het land van herkomst of over doormigratie naar een ander land. Daarnaast biedt het IOM ook financiële ondersteuning en begeleiding bij vertrek.

Andere factsheets

Over de asielprocedure heeft de IND verder de volgende factsheets:

- De procedure in het aanmeldcentrum
- De procedure in het behandelkantoor
- Welk land is verantwoordelijk voor een asielaanvraag? (over de Dublinprocedure)

Daarnaast heeft het Ministerie van Justitie een factsheet m.b.t alleenstaande minderjarige asielzoekers:

- Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers (AMA's): Terugkeer centraal in ama-beleid (www.justitie.nl/publicaties/brochures/en/factsheets/factsheets)

Meer informatie

Hebt u na het lezen van deze factsheet nog vragen? Dan kunt u terecht op www.ind.nl. Ook kunt u uw vragen telefonisch, per brief of per e-mail stellen.

Telefoon

0900 1234561 (€ 0,10 per minuut)
(van maandag tot en met vrijdag van 9.00-17.00 uur)

Brief

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Afdeling Communicatie
Postbus 5800
2280 HV Rijswijk

E-mail

voorlichting@ind.minjus.nl